

Nóli Hírlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

CHETICH ENDRE vezetőjevel

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Az Elnök hatalma

Az Amerikai Egyesült Államok jelenlegi elnöke, Roosevelt, olyan hatalomra tett szert, amilyenre eddig még egyetlen előde sem jutott, az Újvilág egész történelme folyamán. Mindaddig az erők egyensúlya volt a főelv az északamerikai politikában. Ez pedig annyit jelent, hogy a szenátus és az elnök a hatalmat együttesen gyakorolják. Ma azonban ez az egyensúlyi állapot végleg megszűnt és a hatalom minden szála kizárólag Roosevelt kezében fut össze.

Az elnök egyedül elnököl és kormánykodik. Mint a végrehajtó hatalom vezetője, ő gondoskodik arról, hogy az alkotmány, a törvények, szerződések és bírói döntések végrehajthatóak. A külpolitikában az övé minden kezdeményezés és döntés joga és ha kormányt alakít, nem kell előbb a kongresszus véleményét kikérnie. Az Egyesült Államok miniszterei a háború kitörése óta csak tanácsadói az elnöknek, tehát afféle titkos tanácsosok. Amióta az Unió is részt vesz a háborúban, a minisztereknek nincs sem egyéni, sem együttes felelősségük. Alárendelt hivatalnokok lettek ők, akikről az alkotmány nem emlékezik meg. Az elnök szintén nem felelős senkinek sem, legfeljebb — ha ezt a frazíst akarjuk — a saját lelkiismeretének. Nincs az a hatalom, amely az elnököt megbuktathatná, mert négy évre választották meg, sőt módjában áll bizonyos ideig eme időtartam után is az új választás időpontját kitolni. Ha tehát az elnöknek úgy tetszik, mindent ellenőrzés és mások megkérdése nélkül tehet meg. Ő a saját személyében fejezheti ki ilyen formán az egész ország véleményét. A kongresszus az új alkotmány alapján semmiféle véjemenyt nem nyilváníthat, legfeljebb akkor, ha az elnök szólítja fel erre, vagy pedig, ha egy a kongresszus, mint a szenátus, akarnak felvilágosítást valamilyen égető kérdésben.

Roosevelt tehát még a kongresszus akaratát ellenében is lefolytathat bizonyos tárgyalásokat, szerződéseket köthet, bármit cselekedhet az egész ország nevében. Külpolitikailag olyan határozatokat hozhat, amilyeneket jónak lát és mint legfőbb hadur bármilyen célra felhasználhatja országának szárazföldi és tengeri haderejét. Ha tehát az elnök bármilyen katonai beavatkozást elhatároz, csapatokat küldhet akár a világ végére is, mert a szenátus még csak nem is intézhette interpellációt hozzá. Legfeljebb felvilágosításról lehet szó, ez pedig úgy történik, hogy az elnök személyesen vagy beosztott államtitkára útján írásban közli azt, amit az ügyben közölni vagy megindokolni jónak lát.

A hadüzenet vagy a hadviselés folytatása nem utóközik különösebb alkotmányos nehézségekbe. Az alkotmány szerint a hadüzenet kimondásáért a kongresszus illetékes és az elnök végrehajtja a határozatot. Azonban más az elmélet és más a valóság. Voltaképpen az elnök kezdeményezte a háborút még pedig annyira ultimátumszerű formában, hogy a kongresszusnak már nem is volt módjában másképp határozni. Van a jelenlegi elnöknek még egy új politikai találmánya is. Fegyveres intervenciónak nevezi egyszerűen azokat a háborús beavatkozásokat, amelyeket nem akar őszinte formában a szenátus tudomására hozni.

Az elnök védelmezi az amerikai polgár életét és létérdekeit, ha azok fenyegetve vannak. Ez az általános elv azonban igen rugalmas és alkalmat nyújt önkényes lépésekre, mikor ilyenekre esetleg nincs elfogadható ok. Belátó politikusok már régebben felismerték, hogy milyen veszedelmet rejt magában az elnök mindenható ságnak ez a tultengése. Ezért Ludlow képviselő néhány év előtt az alkotmány kiegészítését javasolta olyan értelemben, hogy az Egyesült Államok a jövőben csak előzetes népszavazás után indíthassanak háborút. Ezt a javaslatot nagy rokonszenvvel fogadták mindenütt és a szenátusban különösen Borah szenátor támogatta. Azonban a Roosevelt-kormány nyomására csekély többséggel mégis elutasították a javaslatot. Jellemző az is, hogy a nagyvárosok és a fegyverkezési ipar, amely annak idején Roosevelt legnagyobb ellensége volt, megkötötte a békét az elnökkel, amikor az szociálpolitikai újfás terveit feladta és olyan külpolitikát irányt vállalt, amely több nye-

reséget ígért a tőke és a nagyipar számára. Így történt egyszerre, hogy a Wallstreet zárt sorokban sorakozott fel Roosevelt mögött és kijelentette, hogy „erkölcsi parancs” a szorongatott angol testvérdemokrácia segítségére sietni.

Igy jutott az Egyesült Államok jelenlegi elnöke olyan korlátlan hatalomhoz, mint eddig egyetlen elődje sem az Unió története folyamán. Rövidesen Amerika háborúba lépése előtt Roosevelt kijelentette, hogy ő már 1939 júliusában titokban a fegyverhivíteli tilalom megszüntetését kívánta a kongresszustól, mert attól tartott, hogy Chamberlain az amerikai háborús beavatkozás biztosítása nélkül esetleg meggondolja, hogy Németországgal háborúba bocsátkozzék. Már ebből is látható, hogy ameri-

Védjük meg
vitéz katonáinkat a kemény hidegtől
Augusztus hó 29-én és 30-án
adományozzunk
részükre meleg ruhát!

kai vonatkozásban a háborúért kizárólag az elnököt terhel a felelősség, akinek hatalmi szava erősebb, mint bármilyen írott törvény és erősebb mint a két parlamentáris szerv együttesen.

A német sajtó szerint

Churchill moszkvai utja kisértetiesen hasonlít a compiégnei fegyverszünet előtti franciaországi látogatásához

Rómából jelenti a Rador: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a moszkvai Sztalin—Churchill találkozóiról kiadott hivatalos közleményre vonatkozóan megállapítja, hogy a hivatalos közlemény ama állítása, amely szerint a két szövetséges nemzetnek eltökélt szándéka a háború továbbfolytatása, bizonyos meglepetést keltett a tengelyhatalmak fővárosaiban, mert a háború folytatása a dolgok természetes rendjéből következik és érthetetlen, mily titkos okok miatt találta szükségesnek a két kormány az ily kijelentés nyilvános hangoztatását. Vagy talán szükség volt erre? — kérdezi a Stefani szerkesztője. — Különösnek látszik, hogy egy szovjet nyilatkozat aláírása végett Churchill, egy északamerikai tanu kíséretében, elhagyta Angliát és nagy kerülőt tett, hogy Moszkvába utazhasson. A szóbanforgó közlemény állhatatosan ismételteti azt a kitétel, hogy a megbeszéléseket „teljes őszinteség” jellemezte. Ez is benyomást keltő. Vajjon az egyik szövetséges kételkedik a másik „teljes őszinteségében”? S ezért tett meg Churchill oly hosszú légiutat, Iránon keresztül?

Ami a moszkvai tárgyalások folyamán hozott határozatokat illeti, ezek mindenesetre nem gyakorlati értékek. Egyszerű tervezetek, annak megakadályozására, hogy a tengely ezt vagy azt megtehesse. Nem hoztak semmiféle tényleges döntést, ez egyébként nagyon nehéz is lett volna. Mindenesetre várjuk a tetteket. Ha azonban a moszkvai határozatok csak negatív jellegűek, — s szinte minden valószínűség mellett csak azok, — akkor joggal mondhatjuk, hogy az egész tanácskozás nagyon keveset jelent. Három háborús esztendő telt el, 1942 vége felé felek közeledünk. Ebben az esztendőben Churchill szerint Angliának a felelet meg kellett volna tennie a győzelem felé, Sztalin szerint pedig Európának össze kellett volna omlania és a bolsevizmus karjaiba hullania, — fejezi be cikkét a Stefani diplomáciai szerkesztője.

Moszkva, London, Washington — közös nevezőn

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Sztalin, Churchill és Harriman megbeszéléseiről moszkvai közvéleményt ismertető brit hírközvetítő szolgálat. A közlemény szerint: a tárgyaló felek egész sor megállapodásra jutottak a Németország és európai szövetségei elleni hadviselést illetően. A két

kormány eltökélt szándéka a háború folytatása, Németország teljes megsemmisítéséig, — mondja a közlemény, majd a továbbiakban megállapítja, hogy a bolsevistákat, Nagybritanniát és az Északamerikai Egyesült Államokat szoros barátság fűzi össze és teljes közöttük az egyetértés.

Dramái feszültség jellemezte a tárgyalásokat

Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: Az Associated Press északamerikai hírszolgálati ügynökség a Churchill—Sztalin találkozóiról beszámolója szerint azt írja, hogy

az összes megbeszélés „dramái” légkörben zajlottak le.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközvetítő szolgálat Churchill és Sztalin moszkvai megbeszéléseire vonatkozóan közli, hogy Roosevelt elnököt és Csangkajse tábornagyot na-

pontra tájékoztatták a tárgyalásokról.

CHURCHILL ÉS HARRIMAN EL- UTAZOTT MOSZVABÓL

Amszterdamból jelenti — a brit hírközvetítő szolgálat értesülése nyomán, — a Német Távirati Iroda azt is, hogy

Churchill brit miniszterelnök és Harriman, Roosevelt elnök megbízottja elutazott Moszkvából.

Az angol kormányelnök elzárkózott minden nyilatkozattételtől és nem fogadta az újságírókat.

Kairóban a Délafrikai Unió miniszterelnökével tanácskozott a brit kormányelnök

Churchill brit kormányelnök, mint jelentették, Kairón és Teheránon át utazott repülőgépen a szovjet fővárosba. Kairói tartózkodását felhasználta arra, hogy Smuts tábornokkal, a Délafrikai Unió

miniszterelnökével is tárgyalásokat folytasson. A Német Távirati Iroda ezzel kapcsolatban a brit hírközvetítő szolgálat Capetownból származó értesülését ismerteti, mely

megecsíti azt a hírt, hogy Churchill Kai róban Smuts tábornokkal tanácskozott. A TEHERÁNI SZOVJET NAGYKÖVET MOSZKVÁBA UTAZOTT

Izstambuli jelenté a Német Távíráti Iroda: A

Anglia félt, hogy a vörösök kiugranak a szövetségből

A Stefani ügynökség a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban írja, hogy semmi fontos határozatot nem hoztak és nagyon különösen hangzik, ha az angolszász szövetségek most azt állítják, hogy ettől kezdve szándékuk a háború továbbfolytatása.

Ez a megállapítás meglepetést keltett a tengelyhatalmaknál, mert hiszen a dolgok természetes rendje hozza magával a háború folytatását és ennek megszűnésére nem volt szükség. Vagy talán

vajamely szövetséges kételkedett a másiknak ilyen irányú fejtétlen elszántságában?

Talán ezért tette meg Churchill a hosszú utat Londontól Moszkváig és most Kairóba?

A KAIROI TÁRGYALÁSOK SEM HOZTAK EREDMÉNYT

A londoni sajtó is kénytelen megállapítani, hogy a moszkvai tárgyalások semmi komoly eredménnyel

Churchill nagy ígéret-csomagot vitt Moszkvába

Berlinből jelenti a Stefani-iroda: A moszkvai Churchill-Sztalin találkozójával kapcsolatban mértékadó német helyen megjegyezték, hogy a brit kormányelnök utazása nem kelthet semmiféle meglepetést. Végzetes események előestéjén és azok után, közvetlenül, a brit miniszterelnök mindig kész bátornak mutatkozni és vállalja még a nagymással az olasz-veszélyt is. Emlékeztetnek arra, hogy

Churchill első atlantióceáni utazása idején foglalták el a japánok Hongkongot, második utazása alatt vették be rohammal az olasz-német csapatok Tobrukot.

A körülmények ilyen összetételűzése méltán befolyásolhat minden babonás embert. Bizonyos, hogy ez az új és merész utazás kétségtelenül a rendkívül súlyos szovjetországi helyzet jele. Churchill elengedhetetlennek tartotta, hogy eszközök után kutasson, melyek rábírnák a Szovjetuniót arra, hogy tovább harcoljon az angolszászok oldalán. Bizonyos tehát, hogy az angol miniszterelnök

A moszkvai tárgyalások hét pontja

A moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban újabb az a hír terjedt el — mint japán forrásból közlik — hogy azokon hét pontnak a megbeszélése volt napirenden. Ezek a következők: Meg kell segíteni a Szovjetet, meg kell védelmezni Egyiptomot és a közelkeletet, meg kell akadályozni, hogy az indiai lázadás végzetes arányokat öltsön, meg kell teremteni a második arcvonala, meg kell valósítani az együttműködést az Amerikai Egyesült Államokkal, meg kell valósítani az egységes katonai parancsnokságot, le kell küzdeni a belpolitikai válságot. Churchill mind-ebből csak annyit képes megvalósítani, hogy katonai

teheráni rádió közölte, hogy a teheráni szovjet nagykövet hétfőn elutazott Irán fővárosából és Moszkvába ment, ahol „bizonyos kérdések” megvitatása végett előreláthatóan több napot tölt

nem jártak. A tárgyalások közben nem várt mezeiségek merültek fel és ezért kell azokat Kairóban folytatni.

Kairóban sem tudtak eddig eredményes meg-egyezségre jutni.

A Times megállapítja, hogy a moszkvai megbeszélések megállapították, hogy a szovjet hadsereg részére fokozottabban kell hadianyagot szállítani. Erre vonatkozólag Anglia és Amerika ígéretet is tett, de hogy az ígéreteket mennyire sikerül megvalósítani, az bizonytalan a német buvárhajóharc miatt. A lap szerint.

a szövetséges vezérkarok hiányos együttműködése miatt elégedetlenség oly nagy, hogy ezt a kérdést is meg kellett beszélni Moszkvában.

A tárgyalásokat különben nem tudták befejezni, mert minden a hadi helyzet alakulásától függ, ez pedig ma nem rózsás.

nagy ígéret-csomaggal és felszereléssel érkezett Moszkvába

s mindezért Roosevelt hajlandó biztosítékokat vállalni. Ecéből Bradley északamerikai tábornok, Roosevelt szövívőjeként, elnöki levelet is vitt Sztalinnak.

DÜNKIRCHEN ARNYÉKABAN

— Ez az utazás, mindenesetre, nem volt teljesen felesleges, — írja a Berliner Lokalanzeiger című német lap diplomáciai szerkesztője, — mert

Churchill meggyőződhetett a helyzet súlyosságáról és levonhatta a következtetéseket, melyek, lehet, hogy nem különböznek azoktól a következtetésektől, melyekre Dünkirchen eleste előtti és a compiégnei fegyverszünet első napjaiban tett franciaországi utazásakor jutott, — arra a következtetésre, mely e szavakban foglalható össze: most már minden hiába!

triumvirátus létesítését javasolta egy szovjet-tábornok részvétellel.

ANGLIA LEGSÜLYOSABB VÁLSÁGA

Tokióból jelenti a Rador: A Domei-iroda közli, hogy tokiói politikai körök véleménye szerint, Churchill moszkvai utazása azt mutatja, hogy a brit birodalom történelmének legsúlyosabb válsága előtt áll. Churchill, aki most ötödik alkalommal látta meg magát egy idegen fővárosban, bizonyára külön hatóságok meghosszabbították azt az időt, amely alatt a hinduk nem hagyhatják el házaikat.

TOVÁBB TART A LAZONGÁS

Londoni jelentések szerint a helyzet Indiában változatlanul válságos. Bombayban és Kalkuttában újabb tüntetések voltak. A tüntetők összeültek a katonasággal és rendőrséggel. A rendőrség fegyverét használta és ennek következtében több ember meghalt, számosan megsebesültek. Madrasban is voltak tüntetések. A lázongó tömeg itt huszonhét katonát megölt és sok rendőrt megsebesített.

Szigoru ítéletet hozott a bíróság a Lugoj-lugosi cukorjegyhamisítók ügyében

A Lugoj-lugosi törvényszék most hozta meg ítéletét a cukorjegyek hamisítása és felhasználása ügyében. A fővádlott Manea Sofia városi tisztviselő volt, akit a cukorjegyek hamisításával vádoltak, míg Jurma, Pepici, Mehmed Ali és mások — a vád szerint — felhasználták ezeket a cukorjegyeket. Többesbíri halasztás után a legutóbbi tárgyaláson kihallgatták Hudu Ion polgármestert, aki elmondta, hogy a cukor fejadagját a miniszterium, majd a prefektúra állapította meg. A polgármestert a prefektúra felhatalmazta, hogy azoknak, akik betegek, három és tizenöt kiló között váltakozó cukormennyiséget engedélyezhet. Hangsúlyozta a város és a prefektúra által kiadott bonok ellenőrzési eljárásának hiányát, mert az ellátási hivataloknak ugy a városházán, mint a prefektúrán eleinte csak két-két tisztviselője volt, míg most a városháza gazdasági hivatalának nyolc, a prefektúrának pedig huszonnyolc tisztviselője van. Utalt arra is, hogy április 8-ika óta a prefektúra végzi a cukor szétosztását. Végül a Romcolind cukorraktárban tett látogatását mondotta el, majd Manea Sofiára vonatkozólag adott néhány felvilágosítást. Azután a egyik védőügyvéd az ügy szétválasztását kérte, hogy Manea Sofia felett először a hamisítás, majd szabotázs vádjá miatt lehessen ítélni. A törvényszék elutasította ezt a kérelmet és a perbeszédre került a sor. A nemzetgazdasági miniszterium megután az egyik védőügyvéd az ügy szétválasztását kérte, míg a védelem a vádlottak felmentése érdekében szólalt fel. A törvényszék Manea Sofiát egy évi és nyolc hónapi fogházra ítélte és táborba utalta, míg Jurma kereskedő öt hónapra utalták táborba, Emilia Hășir, Pepici és Mehmed Ali vádlottakat pedig egyenkint három hónapi táborbautalással büntették.

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya hetedik és nyolcadik napi húzásának eredménye

Bucurestiből jelenti: Az osztálysorsjáték ötödik osztályának hetedik és nyolcadik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

Ötmillió lejt nyert a 9321 számú sorsjegy.

Kétszázezer lejt nyert a 72.269, 20.187 és 35.659 számú sorsjegy.

Százezer lejt nyert a 68.213 számú sorsjegy.

Hatvanezer lejt nyert a 44.753, 1263, 18.228, 67.550, 2513 és 4934 számú sorsjegy.

Ötvenezer lejt nyert a 62.254, 79.718, 12.503, 23.470, 34.907, 58.918, 51.648, 64.557, 800 és 58.978 számú sorsjegy.

Negyvenezer lejt nyert a 76.487, 44.822, 20.221, 50.894, 50.714 és 67.102 számú sorsjegy.

Huszonötezer lejt nyert a 24.363, 40.195, 18.928, 55.227, 61.643, 11.014, 60.046, 62.061, 30.856, 76.580, 62.887, 14.453, 108, 36.891, 51.550, 33.503, 67.297, 61.639, 68.312, 39.321, 28.216, 24.052, 79.304, 71.483 és 34.201 számú sorsjegy.

Huszezer lejt nyert a 66.017, 1376, 69.170, 67.288, 69.695, 15.084, 66.886, 38.684, 13.405, 50.120, 79.105, 24.220, 48.029, 66.292, 1047, 9897, 61.974, 66.686, 65.442, 45.256, 35.304, 21.236, 30.052, 79.249, 41.131, 34.243, 30.348, 74.032, 21.964, 45.721, 64.096, 64.679, 58.709, 36.546, 25.463 és 14.453 számú sorsjegy.

Tizenötezer lejt nyert a 55.538, 55.353, 58.569, 68.435, 557, 42.521, 17.787, 40.454, 58.107, 33.955, 9364, 56.568, 31.706, 74.926, 46.394, 21.708, 12.213, 43.771, 67.366, 72.024, 1553, 77.542, 67.960, 63.265, 76.555, 73.643, 62.805, 9201, 51.082, 79.504, 57.588, 438, 69.957, 57.302, 44.064, 24.192, 15.142, 15.259, 75.947, 59.731, 76.295 és 54.202 számú sorsjegy.

A fentieknek kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenkint tízezer lejes és hatezer lejes nyereménnyel. A húzás tovább folyik. Számhibákért nem vállalunk felelősséget.

Rendőrbot után sortűz zúdult az indiai tüntetőkre, akik közül sokan meghaltak

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit rádió közlése szerint, Arkonamban újabb súlyos összetüzesek voltak. Közel tízezer tüntető utcai torlaszokat emelt, hogy szembeszállhasson a rendőrökkel és a brit csapatokkal. A brit rádió szószerin közölte, hogy amikor a rendőrök botjai nem bizonyultak elegendőnek, sortűz zúdították a tüntetőkre, akik közül sokan meghaltak, vagy megsebesültek. Súlyos zavarások voltak Kalkuttában, Lucknowban és Nagpurban is.

ÖSSZETÜZÉSEK INDIÁBAN

Amszterdamból jelenti a Rador: A Német Távíráti Iroda értesülése szerint Indiában a helyzet nem

A timisoarai városi mozik műsora: Előadások kezdése 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünneppnap d. e. 11 és d. u. 3-kor is

CAPITOL

Szerelmi keringő

Hans Moser Elfi Mayerhoffer Paul Hörbiger
Bécs a múlt század végén... Szerelme!... Zene!...
Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

THALIA

Kiválóan szórakoztató film,
Wolfgang Liebenejner rendezésében

Hét feleség

Käthe Haack, Johannes Riemann, Cerdá Maurus
Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

APOLLO

KRAMBAMBULI

Victoria v. Ballasko és Sepp Rist mellett
egy kutya a főszereplője ennek filmnek

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

Német buvárnaszádok újabb tizenegy hajót súlyosztettek el hetvenkétezer tonna tartalommal

Gyenge vigasz lehet Sztalin számára, hogy Churchill Moszkvában biztosította a Szovjetuniót Anglia változatlan érzelmeiről és Roosevelttel megbízottja sem késett a vörös diktatort az amerikai elnök rokon-szenvérről biztosítani, mert közben a német és szövetséges csapatok nem lankadó lendülettel haladnak előre a Kaukázus hegységei között és mindinkább a Fekete-tenger partvidéke felé szorítják a megvert bolsevista hadakat. Sztalin parancsot adott, hogy az egész árcvonalon lendüljenek a vörösök támadásba, hogy így tehermentesítsék Timosenko csapatait, de a németek és szövetségeik mindenütt részen vannak és a nagy vér és anyagi áldozat ellenére a szovjet csapatok egy lépést sem tudtak előre haladni. Maikop elvesztésével nagy csapás érte a szovjet hadvezetőséget, mert innen látják el a repülőgépekhez szükséges könnyű benzinnel a bolsevista légierőt. Az anyagellátás körül különben is bajok vannak, mert Timosenkonak délen harcoló hadserege felé az összes vasúti összeköttetések megszakadtak és ezek a csapatok magukra hagyva a megsemmisülések néznek elébe.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak kedden délben kiadott hivatalos jelentése szerint a Kaukázusban a német és szövetséges csapatok előnyomulása az ellenség makacs ellenállása ellenére nehéz terepviszonyok között és óriási hőségben tovább tart.

A Fekete-tenger kikötőiben elsúlyosztettek tizenkét parti naszádot és egy szállító hajót. Nyolc muni-ciósi hajó megszállódott.

A Don-kanyar északkeleti részében augusztus 15-től 17-ig az eddigi megállapítások szerint 12.300 bolsevistát ejtettek foglyul, negyvenhét páncélost, kétszázötvenegy ágyút zsákmányoltak vagy semmisítettek meg. A tisztogatási hadműveletek még tartanak.

Vjazmától keletre az ellenségnek több támadását — egyes helyeken ellentámadásokkal — visszautasították.

Rzew környékén a bolsevisták páncélosoktól támogatott támadásokat intéztek a német állások ellen. Valamennyi támadást visszautasították. Ezen a szakaszon Julius harmincadika óta a légierővel való szoros együttműködésben ezerhatvanpáncélost semmisítettek meg.

Az arcvonal északi szakaszán az ellenségnek több helyi jellegű támadása eredménytelen maradt.

A finn légierő tizenegy ellenséges gépet lőtt le.

Az augusztus tizenhatodikáról tizenhetedikére virradó éjjel német aknautató naszádok és angol gyorsnaszádok között a Csatornában csata fejlődött ki, melynek folyamán egy angol hajó oly súlyosan megrongálódott, hogy elvesztésével számolni lehet. Egy német naszád nem tért vissza.

A tengerészeti nehéz tüzérség eltalált és elsúlyosztott egy ellenséges hajót.

Angol gépek Nyugat- és Észak-Németország fölött szálltak. Hare közben a britek öt gépet veszítettek. A múlt éjjel különösen Osnabrück városára dobtak bombákat, melyek károkat okoztak. A polgári lakosság-nak veszteségei voltak. A támadó gépek közül három lefőlt.

Német repülők Anglia déli és délnyugati partvidéke ellen intéztek támadást és hadifontosságú célokban rombolásokat és tüzeket okoztak.

Német buvárnaszádok a legutóbbi huszonnegy óra alatt részben karavánok ellen intéztek támadásokkal, részben egyéni portyázások során az Északi tengeren, az Atlanti-óceánon és a Földközi-tengeren tizenegy hajót súlyosztettek el összesen hetvenkétezer tonna tartalommal. Ezenkívül elsúlyoztak egy tizenkétezer tonnás segédcirkáló, valamint egy csapatokkal meg- rakott vontató hajót.

Német tábornokok látogatása az államvezetőnél

Bucurestiből jelenti a Rador: Hansen tábornok Predealon meglátogatta Antonescu Ion tábornagy- államvezetőt és Antonescu Mihai helyettes miniszter- elnököt, Hansen tábornok Hauffe tábornok, a romániai német katonai misszió főnökének társaságában érkezett a tábornagy-államvezető villájába. Megérke- zésekor a tábornagy-államvezető testőrgárdájának osztaga katonai tiszteletadásban részesítette. Hansen tábornok mellén a Mihai Viteazul rend harmadosz- tályu rendjelét viselte, amellyel nemrégiben kitüntet- ték. Hansen tábornok, Románia hűséges barátja és Antonescu tábornagy-államvezető között a találkozás rendkívül szívélyes volt. A találkozásnál jelen volt Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök és Hauffe tábornok is. A találkozás a villa terraszán folyt le és Antonescu tábornagy-államvezető hosszasan elbeszél- getett magas vendégével. A tábornagy-államvezető és Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök ebédre meg- hívták Hansen és Hauffe tábornokokat. Az ebéden résztvett Davidescu Radu ezredes az államvezető ka- tonai irodájának igazgatója és Marin Alexandru őr- nagy az államvezető szárnysegédje is. Az ebéd után az államvezető Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök társaságában a villa kertjének fasorában sétált a ven- dégekkel. Délután félnégykor Hansen tábornok Hauffe tábornok társaságában elhagyta Predealt.

Bajtársi nap lesz az egész országban

Az országos társadalomtámogató szervezet az ország egész területén bajtársi napot szervez, amelyet augusztus 29-én és 30-án tartanak meg. A szervezet helyi osztályai mindenütt megteszik már a szükséges előkészületeket. A bajtársi nap jelentősége az, hogy az itthonlétők a tőlük telhető legnagyobb támogatást juttassák a fronton küzdő hősöknek. A bajtársi nap során a harcoló katonáknak szükséges természetbeni szeretetadományt adja a lakosság. A társadalom- támogató szervezet elnöknője, Antonescu Ion tábor- nagy-államvezető neje és Pantazi tábornok, nemzet- védelmi miniszter, a szeretetadományok gyűjtésének lebonyolítására közös tervezetet adott ki, amelyet minden helyi szervezetnek megküldöttek. A tervezet- ből kiviláglik, hogy a bajtársi nap gyűjtése során mindenkihez fordulnak szeretetadományért, nemcsak a családfőkhöz. Mindenki szent kötelességének tartsa, hogy adja, amit adni tud — és ne tekintse ezt áldo- zatnak, mert áldozatot a fronton küzdők hoznak. Min- denféle ruházati cikket gyűjtenek, amely gyanjából vagy flanelből készült, pulóvert, kesztyűt, harisnyát, sál stb., valamint mindenféle szőrmét vagy prémet. Megállapodás történt, hogy aki, főleg vidéken, olyan cikket ad, amely blokláva van, mentesüljön a zárólagi rendelet szankciói alól. Ahol szükséges, a gyűjtést szeptember 6-ig folytatják. Felszólítják a lakosságot, hogy idejében készítse elő szeretetadományait. A gyűjtőbizottságok mindenkit meglátogatnak, minden román állampolgárt, a zsidók kivételével. A gyűjtő- bizottságokat a hatósági szervek, valamint a jóté- konysági egyesületek is támogatják. A bizottságok vezetői minden adományt nyugtával ismernek el. A tervezet tartalmazza a gyűjtés lebonyolítására szóló gyakorlati utasításokat is.

Két hét alatt félmillió tonna

Amszterdamból jelenti a Rador: A Stefanij Iroda közli, hogy a német tengeralattjárók a legutóbbi tizenhat nap alatt közel 500.000 tonna ellenséges ke- reskedelmi hajóteret súlyosztott el.

Szerbiában nyugalom van

Boszniában folyik a bandák megsemmisítése

Berlinből jelenti a Rador: Szerbiában rend és nyugalom van. Boszniában pedig a Német Távirati Iroda katonai körökből származó értesülése szerint a hegyes vidékeken számos fegyveres bandát sem- misítettek meg az elmúlt hetekben. Ezek a bandák a hegyek között fekvő kis helységek ellen intéztek tá- madásokat. A német és horvát rendfenntartó egységek megtisztították ezeket a vidékeket és több bandát

megsemmisítve több mint kétszáz foglyot ejtettek. A német csapatok látára számos bandita harc nélkül megadta magát. Bosznia keleti részén a felfegyver- zett banditák egyik csoportját, amely egy vasutvon- alat támadott meg, szétszórta. Számos más bandát Bosznia nyugati részében megtizedeltek. Bosznia déli és északi részében a német és horvát rendfen- tartó egységek több ezer banditát megöltek.

Észak ausztrália hadikikötőit bombázta a japán légi haderő

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán haditengerészet légiereje vasárnap is hatatosan bom- bázta Észak-Ausztrália támaszpontjait. Townsville, Cairns keletausztráliai, valamint Wyndham, Port Dar- win és Port Hedland nyugatausztráliai városokat tá- madás érte és

komoly károk keletkeztek kikötőberendezé- sekben és katonai épületekben.

Townsville városában a raktárak lángokban álla- nak. Több, mint 18 ezer tonna gyümölcs a tüvész- mártaléka lett. A kikötőben levő kőolajtartályok vasutvonal és egyéb vasúti berendezés is.

Uj-Guinea fővárosa, Port Moresbey ellen kü- lönösen heves légitámadást intéztek.

Az „Ausztrália-Uj-Guinea Kereskedelmi Társaság” tárai ma már csak füstölő romok. A városon kívül

gy lőszerraktárt találatát ért és a levegőbe repült.

Az észak ausztráliai légitérben teljes a japánok fölénye és ezt kiemeli az a tény is, hogy vasárnap, jólle- het a japán légierő rendkívül erőteljes tevékenységet fejtett ki, nem került érintkezésbe az ausztráliai légi- erővel sehol sem, csak Wyndham vidékén, ahol

két ausztráliai repülőgépet lelőttek.

a japán egységek hiánytalanul tértek vissza támasz- pontjaikra.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Sala- mon-szigetek mentén, — Uj-Guinától keletre, — több

japán és északamerikai vadászgép között heves légi harcra került sor. Ez alkalommal

17 amerikai repülőgépet lelőttek; csak két japán gép nem tért vissza támaszpontjára. (Rador).

AMERIKAI HIVATALOS JELENTÉS A SALAMON-SZIGETEK KÖRÜLI CSATÁRÓL

Washingtoni hivatalos jelentés szerint a Salamon- szigeteken a japánok és amerikaiak között csak egy tengeri csata volt. Ebben mindkét fél veszteségeket szenvedett. A jelentés szerint a japán veszteségeket nem lehet pontosan megállapítani, az amerikai veszte- ségekről nem közölhetnek semmit, mert a közlés érté- kes utbaigazításul szolgálna az ellenségnek.

FORUM-MOZI ARAD

Ma! A nyári szünetben egyik legkiemelkedőbb ságer filmje Erzsébet orozó z cárnó int m é etének egy par fezetét eleveníti meg előttünk ez a film.

A császárnő kegyence

A főszerepben OLGA TSCHECHOWA, WILLI EICHBERGER

Műsoron kívül a 27. számú legaktuálisabb háborús híradó

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk: Reclama
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczy György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldi kézbesítéssel együtt egy hónap 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hétoldalgosnak, közhivataloknak és közszervezeteknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

A mindenevő utolsó fogadása

Mint hivatalosnak, „oldozta” halt meg a napokban
Madridban 78 éves korában Rébólo de Villa Franca, aki
30 évet át abból tartotta fenn magát, hogy fogadásból
mindent hajlandó volt megenni vagy meginni. Rébólo
még az első világháborúban kezdte meg „karrierjét”. Egy
alkalommal barátjaival a kocsmaiban unatkozott. Hogy
miről volt szó, ma már nehéz volna megállapítani, de
tény az, hogy egyik barátja cizkkel a szavakkal fejezett
be egy témát:

— Végül is még egereket fogunk enni!

— Miért is ne — válaszolta Rébólo — az egérhus
mindenesetre tápláló és nem is rosszízű!

Amint ilyenkor történni szokott, szó szót követett.
Rébólo nem akarta visszavenni szavait és végül is fogá-
dásból kénytelen volt két kenyérszelet között egy eleven
egert elfogyasztani.

Ha az egérhus nem is nagyon, de a könnyen megke-
resetti tiz escudo nagyon jól esett Rébólonak és ettől kezd-
ve egyebet sem csinált, mint vásárokra járt s fogadásokat
ajánlott fel.

— Tíz escudót, ha megesszel egy békát, Rébólo! —
biztatták jóiskerült vásárok után az állapítkeskedők —
ha a felajánlott fogadási összeget megduplázták, Rébólo
meg is felelt minden beléhejezett várakozásnak. Így
nyeldeste éveken át a legyeket, békákat, egereket és min-
denféle egyéb lehetőségeket, amit csak jövedelű üzlet-
feleink szeszélyes képzelete kitalált, migem nyeresé-
geiből talajában egy tükörös házasokat épített. Becs-
végya ekkor már oly magas fokra hágott, hogy száz es-
cudón alig egyáltalán semmi fogadást nem vállalt, már
csak azért sem, mert időközben községe is mind kevésbé
étvágygerjesztő falatokkal kínálta.

Halála napján Rébólo már 25 leget, 12 békát, két
gyíkot és százötven bűrről egy csirkét fogyasztott el és
800 escudót zsebeit be. Ezzel meg is elégedett és éppen
haza akart menni, hogy legalább egy hónapot pihenjen,
amikor bamulónak egyik csoportja az egyik kocsmá-
alakából beinvitálta egy pohárra. A vendéglátás ter-
mészetesen megint fogadással végződött:

— Kétszáz escudót Rébólo, ha egy hajtásra kijzol
egy liter pálinkát. — Az a remény, hogy a nyolcszáz es-
cudót ezre egészítheti ki, megtette a magát. Rébólo
felhajtotta a pálinkát, beszórtta a kétszáz escudót — és
holtan rogyott össze. (MN)

UJ TÖRÖK BELÜGYMINISZTER. Isztambul-
ból jelenti a Rador: izmet Inönü török államfő Regep
Peker képviselőt nevezte ki belügyminiszteré.

— **Müntetés bűvárnaszád-parancsnok.** Berlin-
ből jelenti a Rador: A vezér főhadiszállás közli, hogy
hitler, vezér a vaskereszt lovagkeresztjének a katonák-
kal díszített tölgyfalomból adományozta Erich Topp
kapitánynak, egy német tengeralttjáró parancs-
nokának.

— **Templomj ünnepély.** A Timisoara-temesvári
magyar papista gyülekezet lélekelmező szép ünnepélyt
rendezett erzsébetvárosi templomában, amelyet a nívó-
vek és érdeklődők zsúfolásig megtöltöttek. A negy-
venegy számból álló műsornak, amelyet Dayka József
lelképásztor imája nyitott meg és Kocsis Balázs gyüle-
kezeti diakónus zárómája rekesztett be, fénypontja
Ponyiczky László evangélikus főesperes, es igelvasása
és a szeretetről mondott ünnepi beszéde volt. A műsor
bővelkedett szavalatokban és énekszámokban, amely
utóbbiakat harmóniumon Szabady Vincéné kísért.
Közreműködött Székely Ernő vezényletével a gyüle-
kezeti énekkar, valamint Szücs Lajos vezetésével a
gertényesi zenekar. Az ünnepély után a templom ud-
varán tettett asztalok mellett szeretetvacsera volt.

Zuhan a dollár Délamerikában. A Washington-
ban tar ott panamerikai pénzügyi értekezlet határo-
zata mely a külföldről Délamerikába érkező dollár-
bankjegyek letétbehelyezésének elrendelését határozta
el, a délamerikai pénzpiacon zavart idézett elő,
mely elsősorban a dollár árfolyamának zuhanásában
mutatkozik. Buenos Airesben például a dollár jegyzé-
sét b. kellett szüntetni, mivel árfolyama rövid idő
alatt 4.20 pesőről 2.20 pesőra zuhant. A „fekete”
piácson az árfolyamzuhanás egy hét alatt 50 százalé-
kot ért el.

Afrika valamikor Európához tartozott és lakói fehér emberek voltak

Fehér Afrika? Nem, nem gyarmatpolitikai kér-
désről, vagy mondjuk azokról az életfeltételekről
van szó, melyeket a feke e földrészen a fehér emberek
manapság nyújt, hanem szó szerint a fehér Afriká-
ról.

**Afrika északi harmada, a Szahara, Szu-
dán, Egyiptom és a Földközi-tenger egész
parvidéke valamikor kizárólag fehéraktól
lakott terület volt.**

Észak-Afrika valamikor és aránylag nem is olyan ré-
gen, szorosán Európához tartozott, állapította meg
Fischer professzor, a Kaiser Wilhelm-ársaság berlini
antropológiai intézetének igazgatója és állítása mel-
lett egész sor megdönthetetlennek látszó tudományos
érvt sorakoztatott fel.

Amint Észak-Afrika kétségtelenül kimutatható
módon növény- és állattanilag, éppen úgy embertani-
lag is szorosán Dél-Európához tartozik. A Fehér-
Afrika népei ma már sok idegen vérral keveredve
ugyan, de

**kétségtelenül a Szahara egykor nagyon ter-
mékeny területén élő európai emberfaj utó-
dai.**

A legutóbbi évek kutatásai, legfőképpen pedig az al-
giri francia régészek kutatásai azt bizonyítják, hogy
Észak-Afrikát egészen a Szahara déli részéig a kő-
korban olyan emberek lakták, akiknek köeszközei na-
gyon közel rokonságban voltak a Spanyolországban,
Franciaországban, Olaszországban, sőt Németor-
szágban és az északi államokban élő kőkori ember
szerszámaival. Eppen úgy, mint Európában a Szaha-
rából származó régészeti leletekben is világos külön-
bséget lehet korai, középső és késő kőkorszak között
tenni.

Még nyomósabb az embertani bizonyíték. Szaha-
rában talált csontvázmaradványok — mégpedig nem is
szőrvánvos darabok, hanem számos tömegsír-
előkerült lelet — antropológiai szempontból teljesen
egyeznek Észak-Európa késői kőkori lakóinak,
az úgynevezett crimagnoni embernek embertani ada-

— **Uj német bélyegek.** A német birodalmi pósta
ismét két új hat. és négyppfenninges bélyeget adott ki.
Az egyik a német aranyminiverek társaságának tíz éves
fennállása, a másik pedig az SA-szervezet augusztus
15-re kitűzött táborozása alkalmával került kiadásra.

— **Halálra ítélte család.** Athénből jelentik: A leg-
felső görög bíróság halálra ítélte egy közlemezési mi-
nisteriumi tisztviselőt, mert nemlétező gyárak mun-
kásai részére kenyeret utalt ki, melyet azután társai
segítségével értékesített. Társai közül egyet husz évi
fegyházra, két továbbiát ötvenkét évi fegyházra és
nagyobb pénzübüntetésre ítélte.

**Ha nincsen gyanjud és gyanotod, vásárolj
és add a katonáknak**

Anglia a háboru utána is elejti az aranyváltat.
Az angol „Financial Times” utal egy rövid felsőházi
vitaru, melyben egy kérdésre válaszolva Simon lord
pénzügyminiszter kijelentette, hogy azokra a rossz
tapasztalatokra támaszkodva, melyeket Anglia az
aranyváltással az első világháboru után szerzett,
nagyon valószínű, hogy Anglia a háboru után vissz-
szatérjen az aranyalapra.

— **Higiénikus légi rendőrség.** A Journal de Gene-
ve szerint Campbell dr. tudományos kutatásai során
megállapította, hogy a denevérek kilenc zedrészen
szunyogokat és egyéb a levegőben taláható rova-
rokat fogyasztanak. Körülbelül ötszáz ilyen szu-
nyogszertű kis bogarat eszik meg egy denevér napon-
ta. Ezért több nyugati államban, ahol a szunyogok és
egyéb kártékony rovarok kártása közérdek, a dene-
vérek részére fészeket rendeznek be. Így Genfben és
Karlsruheban vannak ilyen denevér-otthonok. Elha-
gvott épületek tornyaiban rendezték be a denevérek
lakóhelyeit és érdekese, hogy az állatok ezt azonnal
észrevették s nyomban be is költöztek. Higiénikus légi
rendőrségnek nevezte el egy heidelbergi ervelemi ta-
nár a denevéresapatot, amely így öntudatlanul meg-
könnyíti az emberek életét.

taival. Fischer professzor a spanyol kormány hozzá-
járulásával a Kanári-szigetek katonai szolgálataira be-
hívott férfiak is végzett a ropológiai méréseket és
legnagyobb csodálkozására meg kellett állapítani,
hogy itt gyűjtött adai a Németországban még ma
tömegesen található fali-tipussal mutatnak szembe-
szökő rokonságot. Az A lasz-hegység vidékén élő in-
telligens berecek koponyaalkata ezzel szemben is-
mét a Cro-Magnon-fajra utal.

A Szahara elsvatagosodásának kérdésére sem
nehéz ma már a feleletet megadni. A felelősség leg-
nagyobb részt az ott élő népek viselik, melyek a
földművelés kiterjesztésében túl messze mentek és az
egykori erdőt kizsájtították.

A karthagóiak idejében a Szaharának a
dőkben még meglehetősen gazdagnak kellett
lennie, mert amint az ókori történelemből
tudjuk, akkor még nagy elfántásordák él-
tek a Szaharában.

Az erdők kizsájtításán kívül Afrika elsvatagosodá-
sában nagy szerepet játszott az északi határhegysé-
gek hóban való gazdagságának visszaféjtődése is,
mert ezek a hegységek sok vizet szolgáltatottak a Szaha-
rábanak.

A rómaiak idejében a nub ajak a már az
előtt is részletesen szabályozott vízjogot
nagy gondal tovább fejlesztették, tehát
még bővebb volt vizük.

Ezek a vízjogi intézkedések nemcsak latin, hanem
berber nyelven is fennmaradtak az utókorra.

A tudomány feladaja most már csak az, hogy
azon az uton, melyet ezek a bizonyítékok mutatnak,
tovább menjen, különösen pedig az hogy az eddig
majdnem egészen ismeretlen nomád törzsek nyelvét
megmensse az utókor számára. A nyelvtudomány
Európa óskorának történetére vonatkozólag máskén-
pen hozzá nem férhető, tehát febeesülhetetlen ada-
tokat szolgáltatnak ennek az adósságnak lerovásához
azonban nyomban hozzá kell kezdenie, mert néhány
év múlva már jövőtehetetlenül késő lesz. (MN)

— **Negyedmillió angol kiskereskedés áll bezárás
előtt.** Angol lapjelentések szerint külön bizo-
tág foglalkozik egy nap összegyűjtésével, melynek célja,
hogy 250.000 kiskereskedő számára lehetővé tegye
függő üzleti ügyeinek lebonyolítását. Az alapot azok-
nak a kereskedőknek kell összeadniok, akik üzle-
tüket továbbra is fenntarthatják. Ebből az alappól az
üzletük besztúre ésére itél kereskedők bizonyos vált-
ságdíjfele összeget kapnak, melyet tetszés szerint
nyomban felvehetnek vagy pedig a háboru utána
tartálékolkhatnak, hogy vele új existenciát alapítsa-
nak. A negyedmilliónyi kiskereskedés felszámolásá-
ra azért van szükség, mivel üzemiük nem dolgozik
gazdaságosan és így megszüntetjük más területek
számára szabadit fel hasznos munkakerőt.

Dohánygyár Nagybecskerekén. Belgrádból je-
lentik: A szerb egyedárasági igazgatóság elhatá-
rozta, hogy Nagybecskerekén dohánygyárat helyez
üzembe. A gyár legközelebb megkezd működesét és
gyártmányát szeptember elsejével forgalomba kerül-
nek.

— **Hetvennégy éves öngyilkos asszony.** Jurma
Juliana hetvennégy éves Sanmihaiul Roman-román-
szentmihályi asszony öngyilkossági szándékkal fel-
akasztotta magát és meghalt. Tettét betegsége miatt
követte el.

— **Mellény, hajtóka és fodor nélküli.** Stockholmból
jelenti a Rador: Londoni értesülés szerint Angliában
a papir és a textilanyagok fogyasztásának korlátozá-
sára újabb intézkedéseket léptették életbe. A papirral
való pazarlást súlyosan büntetik. A férfiföltönyöket
ezenül mellény nélküli kell készíteni Angliában és
zakóra nem szabad hajtókat, a nadrágra pedig felhaj-
tást készíteni. A női ruhákra nem szabad fodrokat
varrni.

— **Lóuszítás közben a vízbe fulladt.** Stecki Hen-
rik huszonkét éves Nitchidorf-niczkyfalvai legény ló-
vakát fürdetett a patakban. Közben leest a lóról és
mivel uszni nem tudott, a vízbe fulladt.

EGYETLEN NYÁRI SZÓRAKOZÓHELY ARADON

Ma premier! Ma premier!

Az emlékezés éjszakája

A román filmgyártás diadala G. TIMICA és Dna COCEA
Délután a 3 órai előadás 30 leies helyárrakkal

— **Argay György evangélikus püspök hazaérkezett nyaralásából.** Argay György aradi evangélikus püspök, a romániai evangélikus szinatpresbiteri egyházkerület szuperintendense, egy hónapig tartott nyaralásából hazaérkezett Aradra. Az egyházfő Bázsan nyaralt.

— **A munkaügyi vezérfelügyelőség közleménye.** A Timișoara-temesvári munkaügyi vezérfelügyelőség az ipari és kereskedelmi vállalatok tudomására hozza, hogy a munkaügyi minisztérium 32202—1942. számú körrendelete, valamint más utasítások értelmében kötelesek minden támogatást megadni a tanonkérdést tanulmányozó szerveknek. Ezek hivatalos minőségben működnek. A munkaadók kötelesek a hozzájuk juttatott úrlapokat kitölteni.

— **Cenzura Törökországban.** Iztambulból jelenti a Rador: Kormányrendelettel életbeléptették a sajtócenzurát Törökországban.

— **Templombuszu Aradon és Aradmegyében.** Arad Mikelaka nevű külvárosában templombuszu volt. Az ünnepi szentmisét Galló Géza pecicai-pécskai római katolikus káplán mondotta. Ugyancsak templombuszu volt Pancsán-Pankotán és Socodor-Székudvaron is. Az előző községben Mezey Tibor aradi minorita misézett a prédikációt pedig Szalav Albert aradi minorita és Manoeuvre Péter szentszéki tanácsos mondotta, magyar, illetve német nyelven, míg Socodor-Székudvaron Molnár Árpád aradi minorita mondotta az ünnepi szentmisét.

A román katonai életünk és nyugalomunk védője

— **Adományok.** A Timișoara-temesvári dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára, az intézet vezetőségénél, újabban az alábbi adományok folytak be: C. I. 1500 lei, N. N. 100 lei, Irgalmasok 1000 lei, N. N. 1000 lei, D. R. 500 lei, E. P. 500 lei.

— **Villámcsapás egy nyomdába.** Craiován a Serisul Romanesc nyomdaipari műintézet épületébe becsapott a villám és tüzet okozott, amelyet a tűzoltóság eloltott. A tűz által okozott kárt még nem ismerik.

— **Orvosi hír.** Dr. Kovács Ernő (medic evreu) szülész-nőorvos átmenetileg rendel Timișoara-Temesvár, II., 3 August-utca 8. szám alatt, délelőtt 10—11-g, délután 5—7-g. Telefon 12-95.

— **Szerencsés játék miatt bezárt klub.** Craiováról jelentik, hogy az ottani turista klub helyiségében a rendőrség házkutatást tartott és akkor a klub több tagját szerencsés játék közben tetten érték. A hatóságok most bezárták a klubhelyiséget, amely valóságos játékbárlang volt.

— **Halál a vasuti vágányok között.** Craiovárból jelentik, hogy Bailești állomáson több munkás megszejj megrakott vasuti kocsi telt a kirakodóhely felé. Közben Bera Anafia negyven éves munkásnőt elkapta a vasuti kocsi lépcsője és megölte.

— **Aradi zsidó kerékpártulajdonosok figyelmébe.** Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felhívja az összes zsidó kerékpártulajdonosok figyelmét, hogy járműveikkel 24 órán belül jelentkeznük kell a hadkiegészítő parancsnokság udvarán. A gumikat, vagy a kerékpárok más alkatrészeit nem szabad kijeszelelni. A kihágást elkövető személyeket bíróság elé állítják, ugyszintén a fenti felhívásnak eleget nem tevőket is.

— **A Marosba fulladt** — mint Oraștie-Sászvárosból jelentik — Porosztosky Kiskás Zsuzsi fiatal leány, aki a szabadban fürdött.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Gyöngyösi Károly vízvezetéki szerelő leánya Ilona, Müller Henrik vasuti lakatos leánya Ilza, Römer József cipész leánya Gerda, Sarbu Stefan cipész leánya Dorina, Heitler Ede pincér fia Dávid, Fassel István tanár fia Horst, Mariescu Constantin tanító leánya Liana, Chelu Ion rendőr fia Gheorghe, Reteanu Decabal vasuti tisztviselő fia Dumitru. Házasságok kötöttek: Vanju Constantin piaci árus és Purece Anna, Cerneianu Dimitrie főhadnagy és Gregonovici Magdalena. Meghaltak: Özvegy Chiriceanu Ioanné Tataraseanu Elena 63 éves, Haskó Béla egy hónapos, Elhardt Ferenc 4 hónapos.

Mozi

— Szerdán, augusztus 19-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Az emlékezés éjtszakája (román film). Corso: A két tigris (olasz film). Forum: A császár nő kegyence (német film). Urania: szünet.

A gabona és liszt vasuti szállításának feltételei és módja

A vasuti vezérigazgatóság közli, hogy a buza, rozs, árpa, sörárpa, zab, köles, tatárka, kukorica, valamint ezek örleményeinek szállítására nézve az alábbi szigorító rendelkezések léptek életbe:

A kukorica és kukoricaliszt vasuti szállítása a rendeltetési megye prefekturájára által három példányban kiállított szállítási engedély alapján történik. Kivételes esetekben a feladási hely megyei prefekturájára is kiállíthatja a három példányban készített engedélyt. Szállítási engedély kiadására jogosított a katonai és polgári ellátási államtitkárság és ilyen hatállyal bír a megyei prefekturák bizonylata is, továbbá a földművelésügyi minisztérium mellett működő központi buzaértékesítési hivatal, amennyiben a szállítmány valamelyik bucaresti állomásra szól.

Ha tévedésből a szállítási engedélyt vagy bizonylatot csak egy-két példányban mutatták be, megengedik a be- vagy kirakodást, de az illetékes vasuti állomásfőnökség átiratban kéri az engedélyt illetve bizonylatot kiállító prefekturát, állapítsa meg, nem másodszor használták-e a kérdéses iratot.

Kivételt képeznek a fenti rendelkezések alól az ötszáz kilogramot meg nem haladó mennyiségek.

Ezek szállításához elegendő a feladási hely prefekturájának engedélye vagy kivételesen a katonai és polgári ellátási államtitkárság jóváhagyása. A kukorica és kukoricaliszt szállítási engedélyek mentesek a körzeti kitermelési központ (Centru de exploatare teritoriala) láttamozása alól.

A mezőgazdasági munkások által fizetés fejében kapott kukoricamennyiségek szállításához elegendő az illetékes város- vagy községi vezetőség erről szóló bizonylata.

A katonai és polgári ellátási államtitkárság által 1942. június 1. után kiállított kukorica-vásárlási engedélyek érvénytelenek.

A szesz készítésre használatos romlott kukorica szállításához az illetékes megyei prefektura három példányban kiállított engedélyt, valamint az a körzeti kitermelési központ erre rávezetett láttamozása szükséges. Ugy a szállítási engedélyen mint a fuvarlevélen

feltüntetendő, hogy szesz készítésre használatos romlott kukoricáról van szó.

Nem kell felmutatni szállítási engedélyt a katonai egységeknek szállított kukorica mennyiségeknek.

A buza, rozs, árpa, sörárpa, zab, köles, tatárka és ezek örleményeinek vasuti szállítása a feladási hely prefekturájára vagy a katonai és polgári ellátási államtitkárság által három példányban kiállított szállítási engedélyhez van kötve. Az engedélyeket a megyei kitermelési központ láttamozza. A legfeljebb ötszáz kilogramot meghaladó mennyiségek szállításához elegendő a feladási hely megyéjének prefekturájára vagy a katonai és polgári ellátási államtitkárság engedélye. A szállítási engedély mentesség egyedül és kizárólag a román hadsereg részére történő szállításokra vonatkozik. Nem fogadják el olyan szállítási engedélyeket, amelyeken a rendeltetési állomás neve helyén törölések és javítások vannak. Azok a vasuti állomások, amelyek két vagy három megye községét kiszolgálják, a szomszédos megye prefekturájára által kiállított engedély alapján is vezethetnek szállítást, ha abban a megyében, ahová a feladó állomás tartozik, nem gyűjtötték össze a gabonát. Ezen zárolt gabonamennyiségek és örleményeik szállításánál a feladó a vagon megrendelésekor a fuvarlevéllel egyidejűleg bemutatja a feladási hely megyei prefekturájának vagy a katonai és polgári ellátási államtitkárság három példányban kiállított engedélyt, amelyet ötszáz kilogramot meghaladó mennyiség esetében a megyei kitermelési központ láttamoz. A feladóállomás az engedély mindhárom példányát lepecsételi és rávezeti a kiállító prefekturát és az engedély számát. A három példányból egy a feladóállomáson marad, míg a másik kettő a szállítmányt kíséri. Az érkezéskor az erről szóló értesítés kikézésékor ellenőrzik, hogy ennek háttalján ott van-e a szállítási engedély, amely a rendeltetési állomáson marad. A rendeltetési állomás és a címzett lakása közötti útvonalon a fuvarlevél helyettesíti a szállítási engedélyt. Valamennyi vasuti illetéket a szállítmány kibocsátásakor kell kifizetni.

— **Házasság.** Belezay József és özvegy Brandt Istvánné e hó 17-én házasságot kötöttek.

— **A kutba dobta gyermekeit és utánuk ugrott.** Az aradmegyei Curtici-Kürtös községben Pop Sida öngyilkossági szándékból a házának udvarán lévő kutba dobta, megelőzőleg azonban a kutba dobta hat hónapos leánykáját és három éves fiacskáját is. A gyermekek sírására figyelmesek lettek a szomszédok és mindharmukat kihúzták a kutból. Közben a hat hónapos Florica nevű leányka megfulladt.

— **Orvosi hír.** Dr. Várdi Károly rendelőjét áthelyezte Arad, Str. Episcopul Radu 11, Str. Marășești sarok, dr. Ujhelyinél. Telefon 22-35.

— **Aradi gépjárműtulajdonosok figyelmébe.** Az aradi rendőrség közli a gépjárműtulajdonosokkal, akik még nem vették át a különleges igazolványukat, hogy annak a vétele céljából 24 órán belül jelentkezzenek a rendőrség közlekedésügyi osztályánál. Azok az aradi vagy aradmegyei gépjárműtulajdonosok, akik ezt a „cartei de bord”-nak nevezett és a minisztérium 110—942 számú rendelete értelmében megkövetelt igazolványt nem váltják ki, elveszítik különleges forgalmi engedélyüket.

— **Nagyarányu gombamérgezés.** Budapestről jelenti a Rador: Budapesten tizenkét személy gombamérgezés következtében súlyosan megbetegedett és kilenc közülük meghaltak. A másik három beteg állapota is válságos és megmentésükre kevés a remény.

— **Öngyilkosság.** Paçurar Gheorghe gaji munkásember házában udvarán felakaszotta magát és mire tettét észrevették, halott volt. Az öngyilkosságot gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, augusztus 19-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Rozsnyák (Avram Jancu-tér) és Ghinaciu (a tertilyár mellett).

Szerdán, augusztus 19-én Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak. Belváros: Götz (Brațianu-tér), Gyárváros: dr. Sandovici-Czegka (Dacilor-ut), Erzsébetváros: Roxin (Axente Sever-tér), Józsefváros: Diana (Bratianu utca), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

URANIA sláger-film színház, Arad URANIA
Telefon 12-32

Augusztus 20-tól kezdődőleg

Evek óta a legnagyobb történelmi film, mely tulszárnyalja a „BEN HURT” vagy „VASKORONAT”. A főszerepben Olaszország legjobb színészeivel:

GINO CERVI **ELISA CEGANI**

A KARD KIRÁLYA

című filmben

Siessen vegye meg jegyét az URANIA pénztáránál!

ONC-UFA-hiradó ONC-UFA-hiradó

E G É S Z S É G Ü N K

A vesztség

Irta: **Tatár János** nyug. főállatorvos, tanár (Jernut-Radnót)

Aki nem látott vesztségben embert meghalni, vagy állatot elpusztulni, halvány fogalma sincs ennek a betegségnek borzalmairól. Még élénk, soha el nem muld emlékezetemben van egy kilenc éves fiúcska, irtózatot kint, jelenlétemben bekövetkezett halála a kolozsvári Pasteur-intézetben, akit egy vesztes kutya arcán és fején összeharapdált. Bár a védőoltásokat az intézetbe való behozatala után azonnal foganatosították, mégis rá 9-ik napra le nem írható kint között kellett lelkét kilehelnie. Igen, a szegény fiúcska

Életével fizetett

höz tartozó tudatlansága és nem törődése miatt, mert a vesztes kutya által ejtett fej- és arcapapás után, ami a legsúlyosabb esetek közé sorolandó, csak tíz nap múlva szállították a Pasteur-intézetbe. Ezen ez az eset ösztökél arra, hogy egyet-mást el-

A boncolás útján történt kórjelzés nehézsége

tudvalevőleg abban rejlik, hogy a vesztségben elhullott, vagy a betegség lefolyása közben kiirtott állatok boncolása nem derít fel olyan szabad szemmel látható, jellemző és állandó elváltozásokat, melyekből a betegség természete minden esetben biztosan felismerhető lenne. Ennek tulajdonítható aztán, hogy a lelkiismeretes és szakavatott állatorvos a boncolás adataiból a legtöbb esetben csak arra tartja magát feljogosítottnak, hogy a vesztség gyanúját igazoltnak, megerősítettnek vagy megingottnak nyilvánítsa.

Hullalelet

alapján eszerint alig lehet egészen határozott kórjelzést mondani s ennek folytán minden esetben kíváná-

Kóros elváltozások

A vesztség esetén található kóros elváltozásokról az egészségügyi irodalomból a következő kép állítható össze: A hulla lesoványodott, vére sötét, kátrányszerű, kevésbé alvad meg. Az izomzat sötétebb színű, a parenchimaszervekben vérpangás, fehérítés vagy zsíros elfajulás van. Valamennyi nyálkahártyán, de főleg a lélekző és emésztő szervekben hurut van. A szájban és garatban sokszor idegen testek, a száj, a nyelv és a garat nyálkahártyája vasos nyálkával fedett s rajta felületen kimaródások láthatók. A mandulák, a nyálmirigyek és a hasnyálmirigy duzzadt és a körülöttük lévő kötőszövet beszűrődött. A gyomor legtöbbször összehúzódott, üres és nincs benne rendszeres elcsé, hanem a húsevőkben igen sokszor különböző idegen testeket: szalmát, szőrt, fadarabokat, követ, papírt, rongyot stb. tartalmaz, nyálkahártyája sűrű nyálkával fedett s többnyire vörös, duzzadt és gyakran, főképpen a ráncok élén, vérömlések, kimaródások láthatók. Az összehúzódott bél üres, néha idegen testeket tartalmaz: nyálkahártyája barnavörös, duzzadt, elvéve vérömlések, kimaródások vannak rajta. A vesékben bővérűség vagy fehérítés elfajulás van. A húgyhólyagban kevés vöröses, zavaros vizelet található, melyben néha fehérje, de főleg cukor van.

Mikor vesztes az állat?

Az összes szakértők véleménye megegyezik abban, hogy a szabad szemmel látható kóros elváltozások közül a legfontosabb és legállandóbb a gyomor üressége, a benne lévő emészthetetlen anyagok (idegen testek) jelenléte és a nyálkahártyán lévő hurut, mely a veszteségi esetek 97,4%-ban fellelhető. Igaz ugyan, hogy az idegen testek hiánya a fenmaradt elenyésző százalékban nem zárja ki a veszteséget.

Összefoglalva a veszteség esetén előforduló elváltozásokról elmondottakat, azt látjuk, hogy legtöbb figyelmet valóban a gyomor állapota érdemel, mert ha a veszteségre gyanus állat gyomra üres, illetőleg normális elcséget nem tartalmaz, hanem különféle emészthetetlen anyagok vannak benne vagy legalább is az emésztő csatorna egyéb részeiben, a mellett a nyálkahártyán hurut, vérömlések vagy kimaródások láthatók, akkor, gyakorlatilag fogva fel a kérdést, azt kell következtetni, hogy az állat vesztes volt.

A veszteség összes háziállatainknak, de főképpen a húsevőknek (kutya, macska) harapás útján terjedő

mondják a veszteségről, annak lefolyásáról, felismeréséről és az esetleges harapások utáni teendőkről.

A veszteséget a mai tudományos megállapítás szerint, egy szűrhető vírus (ultramikroszkopos mikroorganizmus) okozza, mely a harapást ejtő állat nyálával kerül a harapott sebet keresztül a megmaradt egyén szervezetébe, hogy ott retentó hatását kifejtsen, ha kellő időben nem igyekszünk védőoltásokkal annak gátát vetni.

Alig ismerünk más olyan, az emberre is ragályos állati betegséget, melynek gyanúja esetén türelmetlenebbül várnak az állatorvosok a kórjelzés megállapítását illetőleg kizárását, mint épen a veszteség gyanúja esetén, holott a veszteségnek élő állaton való felismerése nem mindig könnyű feladat, kivált ha nem áll módunkban a gyanus állatot hosszabb ideig megfigyelni, a hullalelet alapján való kórjelzés pedig még több nehézséggel jár.

tos élettani (biológiai) kísérlettel vagy szövettani vizsgálattal igazolni a diagnózis helyességét.

Elengedhetlen ez különösen akkor, ha a veszteség gyanújában lévő állat embert már meg is fenforog annak lehetősége, hogy fertőzés történt.

Az említett körülményesebb biológiai és szövettani vizsgálatokat a Pasteur-intézetekben végzik, amik is a vesztes vagy veszteségre gyanus állatok fejét, illetve agyát veszik vizsgálat alá, hogy eldönthessék: vajjon vesztes volt-e az állat valóban.

A gyakorlati életben felmerülő sok mindenféle nehézség miatt ez azonban egyelőre el nem érhető, szükséges tehát, hogy megjelöljük azokat a kóros jelenségeket, melyek alapján a kórjelzés legalább nagy valószínűséggel boncolással is eldönthető.

betegsége, mely, harapás útján, az emberre is biztosan áttrá. Nagyon veszedelmes különösen

a macska harapása.

Ne ringassa senki magát abban a téves hitben, hogy a betegséget a ki nem elégitett nemi ösztön, vagy pláne a forró étel elfogyasztása idézné elő. Ugy az emberek,

Kérdeztek. — felelünk

Meddig jó az ásványvíz?

Ha üledék képződött az ásványvízes palack fekéiben, az annak a jele, hogy az ásványvíz már régi tölésű. Ilyen üledékes ásványvíz semmi sem ér. A néha hónapos vagy éppen éves ásványvíznek semmiféle hatása többé nem lesz. De még a közönséges ivóvizet sem pótolhatja az ilyen régi ásványvíz, mert nincsen benne oxigén, az az üdítő, fehérszínű gáz, mely az ivóvizet olyan izletessé teszi. Az olyan ásványvíz, melyben már üledék képződött, a szervezetre semmiféle különös jó hatással nincsen azért, mert azok az alkotórészek, melyek különben az ásványvízzel járó hatást kifejtjen szokták, abban a vízben többé nincsenek benne, hanem a palack fekéiben fekszenek. A friss ásványvízben ezek az ásványi alkotórészek a vízben oldódva usznak. A friss ásványvízben rendszeren sok szén-sav szokat lenni. Ez a szén-sav az, mely a víz ásványi alkotórészeit oldva tartja. Mihielyt ez a szén-sav az ásványvizet tartalmazó üvegből elszállt, ami rendszeren akkor történik, ha a víz már régóta állt a palackban, vagy pedig akkor, ha a palack nem volt jól eldugaszolva, akkor az ásványi alkotórészek tisztán kiválnak a vízből és finom por alakjában az üveg alján telepsznek meg. Az ilyen víz többé nem ásványvíz, ásványi alkotórészeit magában feloldva nem tartalmaz, nem is hathat ennél fogva úgy, mint a friss ásványvíz, melyben üledék nincsen. Akinek orvosi rendelésre ásványvizet kell fogyasztania, előbb egy-két próbával vegye vásároljon s ha üledékes vizet kap, azonnal hívja fel erre a kereskedő figyelmét, aki többnyire jóhiszeműen cselekszik és nem is tud arról, hogy értéktelen portékát tart raktárára.

mint az állatok csak harapás útján seibebe juttatott ragály anyag (vírus) útján fertőződnek. A betegség ható anyagát (fertőző vírus) legnagyobb mennyiségben a nyál tartalmazza, amely a veszteség tüneteinek kitörése előtt 2—8 nappal már fertőző.

A betegség korábbi vagy későbbi fellépése függ a megharapott testrésztávolságától, a fejtől számítva. Minél közelebb esik a harapott seb a fejhez, annál gyorsabban hat a veszteséget előidéző ragályanyag. A betegség bágyadsággal és a harapási hely viszketéssel kezdődik, majd az állatok izgatottsági tüneteket árulnak el, mely egészen a dühöngésig fokozódik, s aztán embert, állatot harapnak, megmarnak, támadólag lépnek fel. Az

izgatottsági tünetek

után bénulási tünetek mutatkoznak, a torok bénulása nyelési zavart, nyálfolysást okoz, a rágóizmok bénulása folytán pedig az állkapocs lóg.

A veszteségben megbetegedett állatok 10—14 nap alatt bénulási tünetek között elpusztulnak. A lapangási idő, ami alatt a fertőzés percétől a betegség kiterjedésig terjedő időt érteni, igen tág határok között mozog, de az teljesen bizonyos, hogy a veszteséggel fertőzött kutya és macska harapása száz százalékban fertőző. Saját megfigyelésem szerint egy orrán megharapott sertésen a 18-ik, egy 2 éves fillén megharapott üszön a 23-ik, és egy faroktó részén megharapott bivalyon a 28-ik napon jelentkeztek a veszteségi tünetek. Veszteség vagy veszteségre gyanus

kutyák

által háziállatainkon történt harapások esetén az eljárás egyszerűbb, amennyiben ha kutyáról vagy macskáról van szó, egyszerűen kiirtjuk; ha pedig szarvasmarháról, juhól vagy sertésről van szó, azokat a törvényes rendelkezések alapján, a marástól számított 6 napon belül fogyasztásra levágatjuk, ha pedig a tulajdonos a levágásba nem hajlandó beleegyezni, akkor azokat szigorúan elkülönítve 90 napi megfigyelés alá vetjük.

A betegség kifejlődésének megelőzése

Feltétlen lelkiismeretes, felelősségteljes és körültekintőbb eljárást követel az emberekben történt harapási esetek körüli teendők elbírálása és az azok után foganatosítandó rendszabályok pontos és azonnali végrehajtása és betartása. Mikor emberi életről van szó, minden tőlünk telhetőt el kell követnünk, hogy az Isten ajándékozta életet ne engedjük egy ilyen irtózatot betegség kifejlődésével kioltatni, amely ellen, hála Pasteur francia tudós felfedezésének, már eredményesen vehetjük fel a harcot.

Pasteur felfedezése nyomán sorozatos védőoltásokkal kezelik a vesztes kutyák által megharapott egyéneket.

Minden állam, polgárai életének a megmentésére, az ország különböző részein fekvő városokban Pasteur-intézeteket tart fenn, ahol a megharapott egyéneket ingyenes védőoltásokban részesítik. Hogy azonban ezek az oltások eredménnyel járjanak, a következő, jól megszívlelendő szabályokat kell betartanunk:

1. Minden kutya és macska-harapásnál, ha még azok nem is gyanusak, kérjük ki úgy az állatorvos, mint az emberorvos tanácsát.

2. Vesztes vagy veszteségre gyanus kutyák és macskák által ejtett harapások esetén a sebet azonnal mossuk ki szeszszel vagy jódtinkturával. A sebet azonnal mutassuk meg az orvosnak, a vesztes kutyát pedig élve kiirtva az állatorvosnak, s ne késsünk az első vonattal utra kelni, hogy valamelyik Pasteur-intézetben még a harapást követő 6 napon belül a védőoltásokat megkezdhessek. Hanyagság vagy nemtörődőségből származó elkésés rendszeren végzetes szokott lenni.

3. A harapást ejtő vesztes, vagy veszteségre gyanus kutya fejét, az állatorvosi bonclelet után, annak utasítására történt csomagolásban, lehetőleg a megmaradt egyén vigye magával, hogy az intézetben meg-ejtendő szövettani vizsgálattal a szükséges oltási számokat és annak beosztását megállapíthassák. Legyen már vége annak a szőgyenteljes tévhitnek, hogy a veszteséget a vesztes kutya szőrével gyógyíthatjuk, vessünk végre gátat annak a sok, a népközlésben most is lelkiismeretlenül mindenféle kutyvalókat gyártó laikus és tudákos ember beavatkozásának, ami miatt annyi szerencsétlenség történt. Az Isten adta életet, szent kötelességünk megvédeni!

KÖZGAZDASÁG

A forgalmi és fényüzési adó befizetésénél új eljárás lép érvénybe

A pénzügyminiszterium körrendeletet küldött a megyei behajtási pénzügyigazgatóságok forgalmi és fényüzési adóosztályához, amelyben részletes utasítást adott ennek az adónemnek szeptember 1-től történő befizetésére.

A körrendelet szerint a fenti naptól kezdve egy a hátralékos, mint a nem hátralékos összegeket kizárólag a pénzügyminiszterium által nyomtatott „Note de plata—Borderou Md. I—II bis” elnevezésű űrlappal lehet kiegyenlíteni. Az űrlapokat az adófizetők díjtalanul kapják és azokon a következő adatok kitöltése szükséges:

A vállalat elnevezése, illetve a cégtulajdonos neve az egyéni cégeknek, helység, a vállalat működési köre vagy készítményei, amelyekre az adó fizetik. Feltüntetendő a pénzügystatisztikai igazgatóság által a vállalatnak adott statisztikai szám. Amennyiben új vállalatról van szó, kérni kell a statisztikai sorszámmegállapítást. Amíg ez megtörténik, a megfelelő rovatba „caz nou” megjelölést írnak. Azokban az esetekben amikor az adófizetőnek nincsen állandó jellegű vállalata és mint ilyen nem rendelkezik sem bejegyzett céggel, sem pedig különleges forgalmi adókönyvvel, az erre szolgáló rovatba „intampiator”, „ocazional” vagy „vremelnic” szavakat írják. Ezekben az esetekben nem szükséges a pénzügystatisztikai igazgatóságtól sorszámot kérni. Az adófizetés napjának feltüntetésén kívül megjelölendő az a hónap, amelyre a forgalmi és fényüzési adót fizetik. Külön rovat szolgál az űrlapon azon készítmények értékének beírására, amelyekre az illető összeget fizetik. Ha az összeget előleg formájában fizetik, ezt külön megjegyzik és a későbbi elszámolásnál természetesen tekintetbe veszik. Amikor a fényüzési és forgalmi adót más adókkal együtt kell leróni, mint például a lisztnél, külön feltüntetik az erre a számlára befolyt összeget, hogy az ellenőrzésnél azonnal meg lehessen állapítani, milyen befizetés történt.

A hátralékos összeg fizetésénél az űrlap első példányán arra a helyre, ahova a kérvénypótyot kell ragasztani, ez a megjegyzés irandó: „incasare cu debit”. Bélyeg nem kell ragasztani. A nem hátralékos összegű fizetéseknél az első példányt felülbélyegzik, a másolatok bélyegmentesek.

Az űrlapot a vállalat felelős képviselője olvasható irással aláírja, míg az ellenőr, aki a befizetést elfogadó közeggel együtt felelős az űrlap adatainak kitöltéséért, a borderout láttamozza. Végül rávezetik még az űrlapra annak a nyugtának a számát és kelteit is, amellyel a rajta szereplő összeget kiegyenlítették.

Az űrlapot a vállalat felelős képviselője olvasható irással aláírja, míg az ellenőr, aki a befizetést elfogadó közeggel együtt felelős az űrlap adatainak kitöltéséért, a borderout láttamozza. Végül rávezetik még az űrlapra annak a nyugtának a számát és kelteit is, amellyel a rajta szereplő összeget kiegyenlítették.

Az űrlapot a vállalat felelős képviselője olvasható irással aláírja, míg az ellenőr, aki a befizetést elfogadó közeggel együtt felelős az űrlap adatainak kitöltéséért, a borderout láttamozza. Végül rávezetik még az űrlapra annak a nyugtának a számát és kelteit is, amellyel a rajta szereplő összeget kiegyenlítették.

Asboth sérülten is legyőzte Schrödert

A magyar—svéd teniszmérkőzést, miután azt 6:1-es állásnál a sötétség miatt megszakították, hétfőn Asboth győzelmével 7:1 arányú magyar győzelemmel befejezték.

Az Asboth—Schröder mérkőzés 5:7, 6:4, 4:4 arányban maradt abban. Hétfőn azután Asboth annak ellenére hogy karja vasárnap megrándult, a 4:4 arányban félbeszakadt játszmát 6:4-re és az utána következő játszmát ugyancsak 6:4-re megnyerte és ezzel ismét maga alá gyűrte a svédnek 112 kilós játékosát, Schrödert.

Rádió

SZERDA, AUGUSZTUS 19

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemek, 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19. Ifjúsági negyedóra. 19.15 A rádió énekkarának hangversenye. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 Hanglemek. 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21. Németország órája. 21.45 Nagy énekesek lemezei. 22. Hírek, sport. 22.20 Hanglemek. 23. Könnyű, tarka zene.

Radio Moldova: 13. Keringők. 13.20 Hírek. 13.30 Hanglemek. 14. Hírek. 14.20 Zenekari hangverseny. 18.30 Zenekar hangversenye. 19.15 Előadás. 19.30 Zeneművek. 20. Ének. 20.30 Hírek. 20.40 A rádiózenekar hangversenye. 21. Szindarab előadása. 21.30 Tarka zene. 22. Hírek. 22.20 Hanglemek.

Budapest I: 6.40 Torna, 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 Szalonzenekar hangversenye. 11.20 Operettrészletek. 11.40 Felolvasás. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14.00 Fuvószene. 14.30 Hírek. 15.20 Szalonzene Kassáról. 16.15 Ruszin műsor. 17. Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 17.55 Ifjúsági énekkar hangversenye. 18.20 Katonaműsor. 19. Hírek. 19.20 Cigányzene. 19.50 Az Országépítő című hangjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Úzen az otthon. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24. Hírek.

Budapest II: 18.30 Hegedűjáték. 19. Felolvasás. 19.30 Zenekari hangverseny. 20. Hírek. 22. Zenekari hangverseny. 22.30 A Szent István kupamérkőzésekéről hangképek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 20.

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Szájharmonika hangverseny. 13.20 Hanglemek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Előadás. 19. Nők negyedóra. 19.20 Ének. 19.40 Liszt-művek zongorán. 19.50 Németnyelvű hírek. 20. Rádióhíradó. 20.10 Hanglemek. 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22. Hírek, sport. 22.20 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 23. Hanglemek.

Radio Moldova: 13. Hanglemek. 13.20 Hírek. 13.30 Hanglemek. 14. Hírek. 14.20 Cimbalomjáték. 14.40 Orvosi tanácsok. 14.50 Modern táncok. 18.30 Tiroli zene. 19. Hanglemek. 19.15 Előadás. 19.30 Dalok. 19.45 Előadás. 20. Tarka hangverseny. 20.30 Hírek. 20.40 Szimfonikus zene. 22. Hírek. 22.20 Ének.

Budapest I: 8.30 A Szent István napi körmenetről helyszíni közvetítés, majd egyházi ének és szentbeszéd. 13.20 Serédi Jusztinián hercegeknek szövege. 13.35 Szóalkotó zene. 13.45 Hírek. 14. Művészletek. 15. Felolvasás. 15.10 A Szép Ilonka című melódrama előadása. 15.25 Fuvószene. 16. Felolvasás. 16.25 Szóalkotó zene. 17. Hírek. 17.20 Szalonzenekar hangversenye. 17.55 Felolvasás. 18.10 Magyar dalok. 19. Hírek. 19.20 Versek. 19.50 Zongorajáték. 20. Sport. 20.25 Rádiófantázia. 21.40 Hírek. 22.15 Cigányzene. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Könnyű zene. 24. Hírek.

Budapest II: 18. Magyar zenekari művek. 19.30 Zongorajáték. 20.10 Felolvasás.

Mezőgazdasági helyzetjelentés Ukrajnából.

Kievből jelentik: Ukrajnában a szántóterületek közel negyedrészt őszi gabonavetés borítja. Ez a rendez őszi vetésterületnek csaknem kétharmad részét jelenti. Nyugat-Ukrajnában az őszi vetéseket majdnem teljesen elvégezték. Keleten és a nagy bekerítő csaták területén, továbbá a déli részeken a munkálatok gyérebbek. A szántáshoz a lovak és ökrök mellett teheneket is felhasználnak, éppen a vontatóerők hiánya miatt. A tavaszi szántás helyett azonban, nemcsak az igásállatok hiányában, hanem az éghajlati viszonyokat is tekintetbe véve, csak sekélyen szántották meg a talajt vagy grubberrel s boronával készítették elő a vetést.

Délamerikában fokozzák a szénbányászatot. Newyorki jelentés szerint a brazil, uruguayi és argentinai kormányok elhatározták, hogy a buvárhajóharc következtében előállott szállítási nehézségek miatt fokozzák a szén kibányászását.

Magyarországon kötelező a csalánygyűjtés. Budapestről jelentik, hogy a textilnyersanyagellátás érdekében a magyar közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben kötelezővé tette a vadon termő csipőscsalán gyűjtését az egész ország területén, egyben a csalán más célra, takarmányozásra való felhasználását szigorúan megtiltotta.

Határidő napló

AUGUSZTUS 20:

Kereskedelmi malmok augusztus 7-i buzakészletének bejelentése a katonai és polgári ellátási államtitkárságon.

Akiknek feldolgozás vagy eladás céljából 100 kilógramot meghaladó mennyiségű egységes buzalisztjük van augusztus 8-án, a katonai és polgári ellátási államtitkárságon eddig a napig kötelesek bejelentést tenni.

AUGUSZTUS 31:

A hivatalos lap 1942 május 20-i 123. számában megjelent 415. számú rendelettel törvénnyel előírt gyapjúmennyiségek beszolgáltatásai a gyapjúgyűjtő központokban.

Forgalmi adó fizetésére kötelezett vállalatok adóvallomásának benyújtása a pénzügyigazgatóság forgalmiadó osztályán (városokban), vagy az illetékes kerületi adóhivatalnál (falvakon).

Romániával hadbanálló országok alattvalóinak tulajdonát képező vagyontárgyak bejelentése.

Részvénytársaságok részvényeinek bemutatása és száraz bélyegzővel való elátása a pénzügyigazgatóságban.

SPORTTESEMÉNYEK

Olaszország nyerte az idén a Róma-Kupát

Viareggioiban tartották az olasz—horvát Róma-kupa teniszmérkőzést, amelyet — mint már megírtuk — az olaszok nyertek meg 5:1 arányban. Az utolsó nap mérkőzésein Rado Toricsot 6:1, 6:2, 6:0

arányban, míg Romanoni Miticset nagy küzdelem után 6:3, 6:4, 4:6, 9:11, 6:3 arányban győzte le.

A horvátok elleni győzelemmel az idén az olaszok nyerték meg a Róma-kupát. Mint ismeretes, tavaly Magyarország védte az értékes vándordíjat.

Sport hírek mindentelől

Harbig a német—román atlétikai viadal napján egy másik német városban versenyzett és a 200 m-en 23.1, míg a 400 m-en 50.4 mp alatt nyerte meg.

A holland Osendarp vasárnap a 100 m-en 10.8, míg a 200 m-en 22.3 időt futott. Most vasárnap Németországban ismét lesz Osendarp—Mellerowitz találkozó.

Olaszországban is volt vasárnap atlétikai verseny melynek során Lanzi az 1000 m-en 2:23.2 időt futott míg Romeo és Conchi a rudigrásban egyformán 410 cm-es magasságot ért el.

Svédországban a 100 m-en Strandberg 10.8, a 110 m-es gátfutásban pedig Lidman 14.3 mp-es időt futott. Kalapácsvetésben Eriksson 55.07 m-es eredményt ért el.

Pozsonyban horvát—szlovák uszóiadal volt, amelyet ismét a horvátok nyertek meg 62:31 arányban.

A Berlin melletti német—magyar vitorlázó versenyt a németek 58:47 arányban nyerték meg. A visszavágó versenyt szeptember 1—8 között a Baltikon rendezik meg.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó nyitott tetővel

Ma, szerdán 5. 7.30 és 9.30 órákor rendezés helyárrakkal

Zsúfolt házak gyönyörködtek az olasz filmgyártás kiváló alkotása

A két tigris

Emilio Salgari keleti tárgyú izgalmas, kalandor regényének filmváltozatának a bemutatásán.

A főszerepben: Massino Girotti, Ala Nova, Sandro Ruffini, Luigi Pavese
Uj egyesített heti híradó a legújabb eseményekkel Uj egyesített heti híradó a legújabb eseményekkel

Apróhirdetések

Átkalmarás

Bejáró szakácsnőt, perfekt, keresek azonnalra naponta 10-től 4 óráig. Timișoara-Temesvár, Diaconovici Loga 8. I. emelet 3. (2135)

Fanononak jó házból való fiu felvétetik. Arendt cukrászda, Timișoara-Temesvár, IV., Bul. Berthelot 6. (2147)

Politurozó asszonyokat vagy lányokat feivesz Grimm asztalosműhelye, Brașov, Str. Plevnei 16. (3758)

Egyes kéz- és géphímzőző keresetük. Cim: Timișoara-Temesvár I. V. Alexandri utca 7. Brunner. (2148/a)

Mindeneslány, vagy fiatal asszony azonnali felvétetik. Dr. Márk, Timișoara-Temesvár IV. Fröbl utca 31 szám. (2148)

2 segéd és egy tanuló felvétetik. Meggyery szabóság. Arad, Calea Banatului 6 sz. (3003)

Keresünk vizsgázott gépészt és gőzkazán kezelőt. Irásos ajánlatokat: képesítések leírásával „Gépész és gőzkazánkezelő” jelgével kérjük a Timișoara-Temesvári kiadóba. (2165)

Cipészegédet férfi és női varrott munkához jó fizetéssel felveszek. Cim: Iancu, Beiuș, Bihar megye (2997)

Mindenes azonnalra felvétetik, Giurgiu, Arad, Coșbuc utca 3. (3002)

Állást keres

Házvezetőnek elmenne vidéki gazdaságba 50 éves keresztény, magános nő. Többéves bizonyítvánnyal rendelkezik. Főzést, kert gondozást, állattenyésztés vezetését önállóan, teljes hozzáértéssel vállalja, idősebb házaspárnál, vagy magános egyénnél. Pappné, Belfir, jud. Bihor. (3756)

Komoly nő a közepes években jobb uri helyre egy-két gyermek mellé anyahelyettesnek vagy egy uri emberhez házvezetőnek menne. Vidékre is megy. Nagy, Timișoara-Temesvár, Str. Budai Deleanu 22. (2145)

Egyedülálló komoly urinő házvezetőnői állást keres. Uradalmi háztartásban is jártas, a finom főzést is érti, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, önálló, megbízható, háziasszony. Vidékre is megy. Arad, subl. Tampa utca 1, félémelet 3. ajtó. — Domokos Ida. (3004)

Etnikai román tisztviselőnő, erdélyi, keres délutáni foglalkozást. Meghívást „Szerény igényű” jelgére a Timișoara-Temesvári kiadóba kér. (2164)

Lakás

Két szoba, konyha, esetleg fürdőszoba, lakás lehetőleg az állomás közelében vagy a tisztviselőtelepen szeptember 15-re kerestetik. Cim: Arad, strada Doamna Balasa 149. (6000)

Keresek egy szerényebb, butorozott szobát, lehetőleg központ közelében. Cimeket a Timișoara-Temesvári kiadóba kérek. (2157)

Központban fekvő, esetleg C. N. R. házban, keresek modern, lehetőleg központi fűtéses 3 szobás lakást. Etnikai mérnök. Cim a Timișoara-Temesvári kiadóba. (2159)

Keresztény család lakásából bérbé adna úresen két szoba, előszoba, kis kamrából álló lakrészt, kisebb családnak. (Esetleg beraktározásra is). Ajánlatokat „Nyugalom” jelgére a Timișoara-Temesvári kiadóba kér. (2061)

Meserészném 2 szobás, konyhás lakószobát, istállószerű, dísznővel, 1 szobás konyhás lakással. Belváros, vagy annak közelében. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3009)

Ne törje a fejét, hogy mit főzzön,

hozassa tőlünk az ebédjét.
„Jobb, mint otthon”

Háziasan készített kitűnő ételek
Egy adag: 3 féle étel csak 70 lei

Arad, Eminescu-utca 6 sz., I. emelet 8. ajtó

Udvari lépcső — Görögkatolikus-palota

Tegyen csak egy kísérletet, mindig tőlünk fog étkezni!!

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szobatorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrudiját meghosszabbítjuk. Futárunk nentenként kétszer megy Timișoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Pianino, nagyon szép, fekete, eladó. Arad, Rahovei-utca 188, Forró Zoltán. (2979)

Modern fehér francia hálószoba és egy perzsaszővőszék eladó. Micalaça-Nou-Ujmikelaka, Maximilian-utca 10. (2972)

Vízszivattyút keresek megvételre hozzávaló kutsóval és 200-400 liter tartánnyal. Cim Reclama hirdetőben Arad, Eminescu-utca 8. (2980)

Fűrészpör és gyaluforgács eladó. I. Faur, Timișoara-Temesvár, IV., Brătianu-utca 37. szám. (2124)

Ebédlők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszákat és íróberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timișoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyeget, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3734)

Eladó

egy modern Lengyel-féle uriszoba, képek, brokátfüggönyök, fehér ruhaszekrények, asztal, székek, tükrök, 3,5 m. hosszú pult, állórasszal. Megtekinthetők d. e. 10-12-ig d. u. 2-6-ig. Arad, Bul. Dragalina 14 I. 5.

Két női kosztüm és egy pár 43-as csizma, jó állapotban, eladó. Timișoara-Temesvár, III., Romulus-utca 27, ajtó 2. (2137)

Bicikli, márka N. S. U., alig használt, azonnalra eladó. Friedrich, Timișoara-Temesvár, II., Str. Cogalniceanu No. 8. (2141)

Számológép, keveset használt és egy pár új 40-es barna csizma eladó. Super-rádiót vesz. Mikló, Arad, 29 Decembrie-utca 7. (2139)

Olesón eladó teljesen új 6 HP petróleumos fűrészmotor és Chevrolet Truck teherautó gumi nélkül. Holczer-garage, Lipova. (3760)

Bőr klubgarnitúra, kifogástalan állapotban, kétajtós jég szekrény, Jäger-képek, belföldi perzsá eladó. Timișoara-Temesvár, III., Str. Porumbescu 21, apart. 8. (2144)

Használt varrógép, jókarban, eladó. Arad, Eminescu-utca 8. szám. (2990)

Konyhaberendezés, használt, eladó. Timișoara-Temesvár, II., Saguna-utca 6. (2154)

Malomkövek

és eredeti svájci malomszita-szék

nagy választékban kaphatók
„ARTEC” R. T.-nál, tel. 31-48
Timișoara IV, Str. I. C. Brătianu 13/a

Azonnalra megvételre keresek Timișoara-Temesváron: esetleg Aradon 4-5 szobából álló, szaraz, összkomfortos, kertés családi házat. Ajánlatokat pontos leírással, hely és ár megjelölésével kérem Déli Hírlap kiadóhivatalába „Mérnök” jelgére leadni. (2084)

Gyapudákat kifogástalan, állapotban megvételre keres Doczy tanszergyár, Timișoara-Temesvár (Ronat), Marinescu utca 15. (2156)

Kombinált díofurniros szoba fotelekkel sürgősen eladó. Timișoara-Temesvár IV. Budai Deleanu utca 7, ajtó 3. Megtekinthető 12 órától. (2155)

Stradivár jelzésű hegedű, antik szekrény önméret kredenc, szamovár és egyajtós jég szekrény eladó. Timișoara-Temesvár V. Blaskovits-telep, Banul Maracine utca 34 szám. (2158)

Modern sportkocsi, jó állapotban lévő, eladó. Timișoara-Temesvár I. Lovinici utca 6 szám, I. emelet. (2063)

Félfaló és konyhabutor, 2 paplan eladó. Arad, Mosoczy-telep, str. Marcisor A. 18. (2998)

Jó állapotban lévő mély gyermekkocsi olcsón eladó. Arad, Metianu utca 1. Házmesternél. (2996)

HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körút 17 (v. 46.) Tel. 16.95.

ARAK EZREKBEIN!

Házak: 25.000: főtéri üzlettel 14.000: belv. jó lakásosztással, cca 3% jöv. — 12.000: átvaróház, 6 tkv. tétel, cca 4,5% bruttó. — 7000: belv. bérház komplexum. — 5.000: modern bérvilla. — 4.000: villa, negyedben, 13 lakás. — 3500: központban, üzlettel sarokház. — 3100: színházhoz közel, modern, emeletes, középnagy lakások. — 3000: II, ker. 5 lakás, fürdőszobák, 300 öi kert. — 3000: muresp. 2 lakásos villa. — 2500: közkórháznál 2x2, 8x1 szobás compl. lakás, nagy kert. — 2200: fő-térhez közel, modern 3 szobás, parkettás, 2x2 szobás, compl., kettős telek, pince. — 2100: Saguna-nál 3 lakásos, fürdőszobákkal. — 2000: belv. félemeletes 3x2, 6x1 lakás, nagy kert, összközművek. — 1950: 5 szobás, szőnyeg és gyümölcsös kerttel. — 1800: belv., vendéglős. — 1700: állomásnál, 10 lakás. — 1500: főuton sarokház. — 1400: II. ker. 2x2, 1x1 szobás, telj. lakás, istállóval. — 1300: megállóval, üz. sarokház, 2 lakással. — 1000: állomásnál új üz. sarokház. — 800: pernevaj 3 szobás, új. — 750: 5 lakás, 360 öi kert. — 420: belv. 2 szobás. — 330: 3 lakásos, telekárban. — FÉLDEK: 16.000: timismegyei 300 k. h. La tanyával — 10.000: bánáti birtok, új épületek modern felsz. — 7400: Timișoara-hoz közel 160 k. h. La. — 4000: aradmegyei 90 k. h. — 2500: Aradon, betelek 16 k. h. tanyával. — 1600: lugoji 96 k. h. szántó. SZŐLŐK: 4500: 11 k. h., 8 szoba, villa, és felsz. — 2600: paulisi 4 k. h., ház, kolna és felszerelés.

Dinnyei

szőlőt
Paradicsomot
SZALLIT

Kossi Ferdinánd, Arad
Strada Ocavian Goga 1. Tel. 13-54

Box kesztyűt sürgősen megvételre keresek. Deutsche Buchhandlung, Arad, Eminescu u. 28. (3000)

Félfaló, sötét teljesen új, gyököröz zongora és egy porszívógép üzemképes eladó. Arad, Cetatei utca 6. ap. 7. (3001)

Gyermeksport kocsit teljesen jó állapotban lévő sürgősen keresek. Cimeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. kérek. (2999)

Női kabát, finom fekete szövetből, erős termetre, háromrészes matrac, damaszt ráma huzat eladó. Timișoara-Temesvár II. Titu Maiorescu utca 18. szám. ajtó 8. (2166)

Kitűnő

gyümölcslekvár

tíz és öt kilós tételekben eladó. Agentura „Solar”, Timișoara I., Strada Vas. Alexandri 3. c. ak délután 5-7 óráig

Különbéle

Nyugdíjas tanítópár 2-4 kisebb diákot teljes ellátásra, gondos felügyelet mellett elvállal. Zongora is van. Ugyanott Ping-Pong-asztal eladó. Timișoara-Temesvár, I., Bul. Hașdeu 10. (3132)

Keresek egy-két szobát, és mellékhelyiségekkel álló

kis családi házat,

nagy kerttel, vagy gyümölcsösrel a város bármelyik részén, egy-két évi használatra, esetleg megvételre. Ajánlatokat a lap Timișoara-Temesvári kiadóhivatala közvetít „Veteményes kert” jelgére alul

Nyakkendőt készit, fordít és javit Szűcs, Timișoara-Temesvár, I., Str. Diaconovici Loga 20, ajtó 3. (2150)

Diáklányt teljes ellátásra vállal magányos urinő. Cim a timișoara-Temesvári kiadóban. (2146)

Magános urinő két kisebb gimnazistát feivesz teljes ellátásra. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3008)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomtejkremet, illom-tejszappant és illom-pudert, három színben, kapható kizárólag a

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timișoara I, Piața I. C. Brătianu

PÁLYAZATI HIRDETÉS TANÁRI ÁLLÁSRA.

Az Aiud-nagyenyedi Bethlen-Kollégium Igazgatója pályázatot hirdet egy román nyelv-irodalmi tanári tanszékre. Pályázhatnak legalább jencsen vizsgával és pedagógiai szeminárium végzettséggel rendelkező román állampolgárok. Javadalom megállapodás szerint, mely több is lehet, mint a megfelelő állami fizetés.

Terve van véve az állás rendes tanyával való betöltése.

Pályázat határidő 1942. aug. 25.

Pályázati kérések az igazgatósághoz adandók be.

Az igazgatóság.

H I R D E S S E N
a DÉLI HIRLAPBAN